Nummer 13 - december 2023

ZenneZorg

Medisch informatieblad AZ Sint-Maria Halle, uw gids en partner in zorg

THEMANUMMER VERNIEUWEN, VERDUURZAMEN EN INNOVEREN

Sint-Maria Halle
ALGEMEEN ZIEKENHUIS

Inhoud

04 | Vernieuwde dienst Pneumologie: longpatiënten sneller geholpen

06 | Vernieuwde Cardiologie

08 | Nieuwe patiëntmonitoring: mobieler & efficiënter en verbeterde patiëntveiligheid

09 | Nucleaire Geneeskunde: nieuwste gammacamera zorgt voor betere beeldkwaliteit en minder hinder

12 | Klinisch Labo innoveert & renoveert

13 | Vernieuwde MRI: nog betere beeldkwaliteit en extra comfort voor patiënt

14 | Klaar voor de toekomst dankzij robotchirurgie

16 | Cleanroom Apotheek: bereiding kankermedicatie voldoet nu al aan PIC/S-normering van 2026

18 | Unidose: mindere medicatieverspilling, meer nauwkeurige toediening

19 | ICT, Biotechniek en Innovatie: één geheel, meer competenties

20 | Facilitaire dienst & Keuken combineren ecologie en economie

23 | Ziekenhuishygiëne focust op verantwoord handschoengebruik

24 | Duurzaamheid is ook zorgen VOOR zorg

26 | Nieuwe artsen

Colofon

Medisch informatieblad AZ Sint-Maria Halle, uw gids en partner in zorg nr. 13 - december 2023
Verantwoordelijke uitgever: Axel Kerkhofs – Algemeen directeur **Coördinatie:** Luc Kiekens, Lies Loeckx & Geert Vanhassel
Copywriting: An Verplancke (www.writing-for-response.be) & Geert Vanhassel **Fotografie:** Steven Richardson & Geert Vanhassel
Vormgeving: Olivia De Troyer (www.typographics.be) **Drukwerk:** drukkerij ABC **www.sintmaria.be**

Disclaimer

Ondanks de constante zorg en aandacht die besteed wordt aan het samenstellen en publiceren van informatie is het mogelijk dat de informatie in deze brochure onjuistheden bevat, onvolledig of te weinig genuanceerd is. Daarom kan aan deze informatie geen rechten worden ontleend en aanvaardt het Algemeen Ziekenhuis Sint-Maria vzw geen aansprakelijkheid voor directe of indirecte schade ten gevolge van het gebruik van de informatie uit deze brochure. De informatie in deze brochure heeft geen contractuele waarde. Alle eventuele aangeboden medische informatie of advies is louter algemeen. Zij is niet gericht op individuele personen en kan geenszins als diagnose/therapie dienen. Persoonlijke medische informatie of advies kan enkel door een arts worden verschaft.

Voorwoord

Axel Kerkhofs, algemeen directeur

Van idee tot innovatief actieplan

Beste zorgactor

Vernieuwen, verduurzamen en innoveren. Het zijn werkwoorden die we als ziekenhuis frequent toepassen. Dat is ook nodig want de wereld, de zorg en het beleid evolueren in een zeer hoog tempo. En dus investeren we ook als regionaal ziekenhuis elke dag op deze wijze in onze kwaliteitszorg en onze patiëntveiligheid.

In de vorige edities van de ZenneZorg berichtten we al uitgebreid over het digitaal patiëntendossier dat ziekenhuisbreed werd uitgerold maar ook over de diensten die één voor één vernieuwd werden en aangepast werden aan de hedendaagse zorgnoden. Zo werden onder meer Urgentiegeneeskunde, Materniteit, Pediatrie, Fysiotherapie en Intensieve Zorgen grondig vernieuwd, aangepast of uitgebreid.

Maar ook op tal van andere diensten blijven we vernieuwen, innoveren en verduurzamen. Dat begint telkens met een idee. En ideeën geven we graag de ruimte om te groeien tot … concrete actieplannen die mee onze kwaliteitszorg verder optimaliseren. Daarover geven we graag toelichting in deze ZenneZorg.

Een mooi voorbeeld hiervan is de vernieuwde monitoring van onze patiënten waardoor we continu en ook mobiel hun vitale functies gepast in kaart kunnen brengen. We zoomen in op enkele nieuwe belangrijke technologische investeringen die we realiseerden op onder meer Radiologie, Nucleaire Geneeskunde, de Apotheek en het Klinisch Labo. We zijn fier over hoe robotchirurgie binnenkort in ons ziekenhuis effectief zal worden uitgebouwd. En we hebben het uitgebreid over onze vernieuwde diensten Pneumologie en Cardiologie. Hierbij betrekken we nog meer dan vroeger onze partners van het CUROZ-netwerk.

Voorts willen we ook inzetten op een ecologisch duurzame werking van ons ziekenhuis. Want ook dat is een vorm van innoveren. Welke stappen we vandaag al nemen om ons ziekenhuis meer energieneutraal te maken, leest u achteraan onze ZenneZorg. Tot slot vertellen we u hoe we bouwen aan een meer duurzame relatie met onze medewerkers.

Deze ZenneZorg is dus een opnieuw een zeer boeiend verhaal geworden. Ik wens u veel leesplezier en ook een deugddoend en gezond 2024.

Axel Kerkhofs
Algemeen directeur

Vernieuwde dienst Pneumologie

Longpatiënten sneller geholpen

In september 2023 ging in het AZ Sint-Maria een nieuwe dienst Pneumologie van start. Geen evidentie, gezien het groeiend patiëntenaantal én het tekort aan pneumologen op de arbeidsmarkt. Toch sloegen vier jonge arts-specialisten de handen in elkaar en zegden, na grondige besprekingen met de directie en gesteund door de medische raad en het bestuursorgaan, toe om een beloftevolle dienst uit te bouwen. Momenteel wordt die nog mee bestaft door enkele tijdelijke arts-specialisten. Vanaf 2024 wordt het nieuwe, permanente team verder geïnstalleerd.

Ieder z'n specialiteit

Pneumologie is een vakgebied met veel verschillende specialismen. "We kiezen er dan ook bewust voor om voor elk onderdeel van deze geneeskundetak een expert in ons team te hebben. Zelfs voor de moeilijkste problemen willen we immers een zo kwalitatief mogelijke oplossing bieden", zegt medisch diensthoofd dr. Mike Ralki, die als pneumoloog zelf ook expertise heeft in de intensieve zorg. Hij wordt vanaf september 2024 bijgestaan door dr. Frederik Staels, die zich vooral richt op allergieën en interstitiële longziekten (longfibrose). Dr. Bart Forier tekent voor de respiratoire oncologie, terwijl dr. Dorian Bivort mensen met obstructieve longziekten (astma en COPD) en sporters met respiratoire problemen voor zijn rekening zal nemen.

Samen zullen zij permanent de dienst Pneumologie bemannen. Tot dan wordt dr. Ralki bijgestaan door pneumoloog-intensivist dr. Colin Cordemans en de pneumologen dr. Hong Nguyen, dr. Inge Muylle en dr. Marleen Vieren. Deze laatste drie zijn ook allemaal actief in het OLV Ziekenhuis van Aalst. Dankzij hun knowhow kunnen we ook expertise bieden inzake slaapgeneeskunde, respiratoire infecties, respiratoire oncologie, tuberculose en andere mycobacteriële infecties.

Samen sterk

Naast de samenwerking met Intensieve Zorg, Oncologie en Cardiologie binnen ons ziekenhuis, is er ook een duurzame samenwerking met onze collega's Pneumologie van het OLV Ziekenhuis van Aalst. Zo hebben ook onze patiënten met erg zeldzame longziekten toegang tot de nieuwste medicatie of behandelingen in studieverband.

dr. Mike Ralki, medisch diensthoofd

"Bovendien zijn we ook permanent in nauw overleg met de eerste lijn. Onder meer via onze huisarts- en patiëntverslagen (op e-Health en Mynexuzhealth-app), dankzij onze aanwezigheid op symposia én door middel van de Pneumofoon die we in oktober installeerden. Op deze telefoonlijn kunnen huisartsen ons rechtstreeks bereiken voor advies of een dringende consultatie op Pneumologie.

PNEUMOFOON

Is een rechtstreekse telefoonverbinding met de pneumoloog van dienst in het AZ Sint-Maria en exclusief voor huisartsen

Bereikbaar op werkdagen (9u-17u) voor:

- **medische vragen omtrent úw patiënten** (keuze antibiotica en beeldvorming)
- **twijfels i.v.m. hoogdringendheid en plaats van de zorg** (zelf behandelen of doorverwijzen naar pneumoloog of Urgentiegeneeskunde)
- **dringende consultatie Pneumologie bij vermoeden van kwaadaardig longletsel**

Kwalitatieve zorg nog dichterbij huis

Om optimale zorg zo dicht mogelijk bij huis te garanderen, werd ook in het longfunctielabo en in de bronchoscopie-eenheid voluit geïnvesteerd in nieuwe technologieën en kwalitatieve toestellen:

- histamineprovocatietesten voor astmadiagnose
- FENO-meting voor diagnose én opvolging van astma
- ergospirometrie voor onderzoek van zowel longen, hart als spieren bij onverklaarde kortademigheid
- endoscopische echografie (EBUS, vanaf 2024) voor minimaal invasieve biopsiename van de klieren rondom de luchtpijp en tussen de longen (meestal bij longkanker)
- echografie van de borstkas voor diagnose en veilige puncties van lucht, vocht of bloed in de longvliesholte

De resultaten daarvan worden automatisch geïntegreerd in het KWS-patiëntendossier.

Voorts verhuist de dienst Pneumologie in de loop van het voorjaar naar Blok D, eerste verdieping. Hier wordt momenteel alles vernieuwd en extra ruimte gecreëerd. Op die manier kunnen de consultaties en de onderzoeken van de vernieuwde Pneumologie in de meest optimale omstandigheden verlopen.

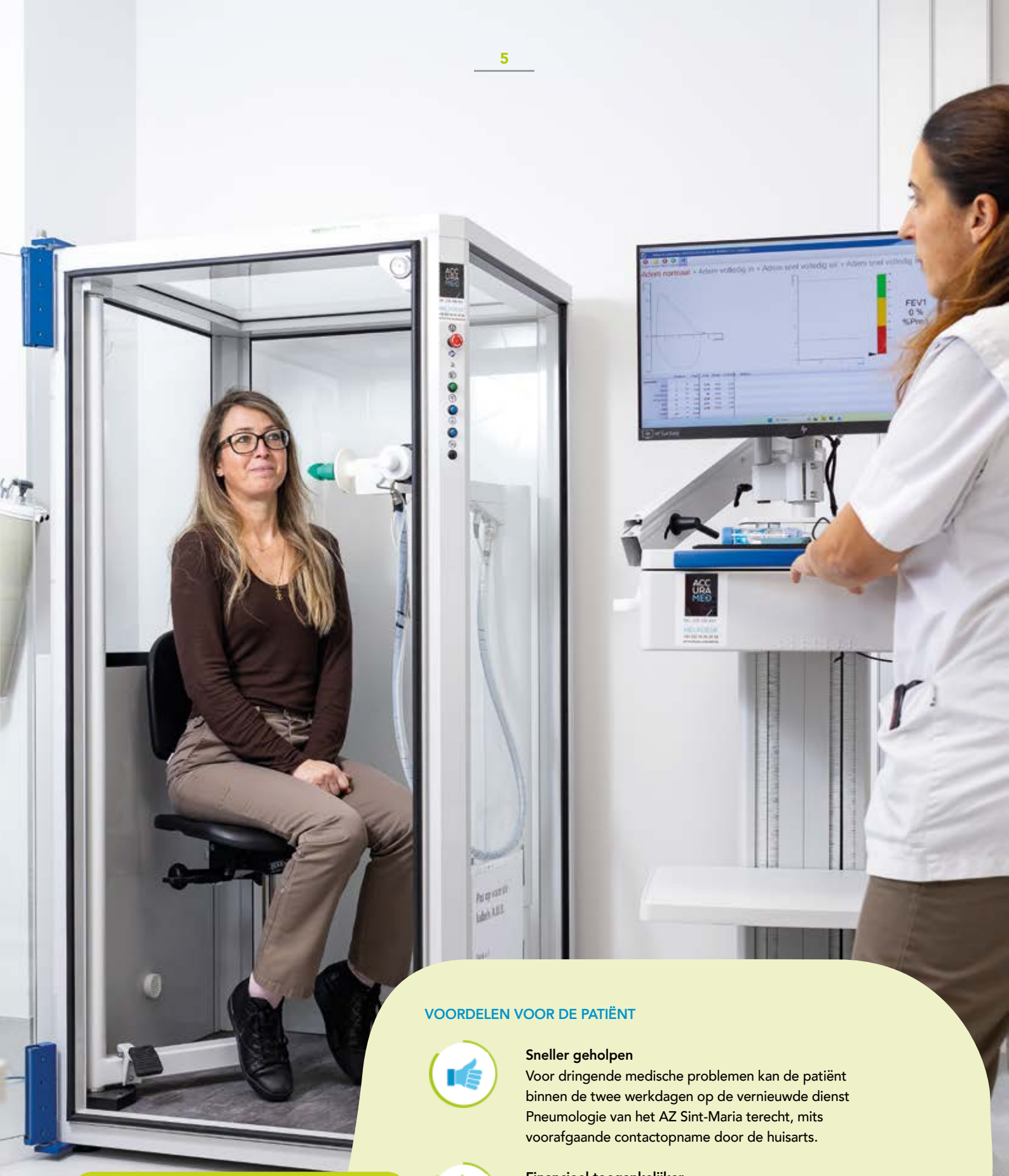

VOORDELEN VOOR DE PATIËNT

Sneller geholpen
Voor dringende medische problemen kan de patiënt binnen de twee werkdagen op de vernieuwde dienst Pneumologie van het AZ Sint-Maria terecht, mits voorafgaande contactopname door de huisarts.

Financieel toegankelijker
Alle pneumologen volgen de officiële conventietarieven en passen maximaal de derdebetalersregeling toe. Zo hoeven patiënten enkel nog het remgeld zelf te betalen.

Altijd geïnformeerd
Via de app Mynexuzhealth heeft de patiënt op elk moment toegang tot zijn verslagen en kan hij makkelijk zelf een afspraak maken.

Pneumologie
- secretariaatpneumologie@sintmaria.be
- 02 363 62 44 of 02 363 62 45
- Wachtruimte 6
  (Blok B, gelijkvloers)

Vernieuwde dienst Cardiologie

Gespecialiseerde cardiale zorg dicht bij huis

Cardiologie is een bijzonder complexe specialiteit geworden. Onze Cardiodienst werd recent dan ook versterkt met verschillende arts-specialisten van het OLV Ziekenhuis Aalst, waar toch wel een van de grootste hartcentra van het land is ondergebracht. Door de intensieve samenwerking kunnen we de befaamde, multidisciplinaire expertise van Aalst nu ook in Halle aanbieden. Dit is goed nieuws voor hartpatiënten uit de regio. We laten enkele van onze cardiologen aan het woord.

Nauwe samenwerking met OLV Aalst

Dr. Najib Ryshten

- Klinisch cardioloog AZ Sint-Maria Halle (alle werkdagen)
- Expertise in pacemakerimplantatie, acute cardiologie, hartfalen, ritmestoornissen en niet-invasieve cardiale beeldvorming
- n.ryshten@sintmaria.be

"Ook een regionaal ziekenhuis moet inzake cardiologie zoveel mogelijk subspecialismen in huis hebben. Met de algemeen cardiologen hier in Halle hadden we al heel wat expertise in o.a. hartfalen, acute cardiologie, ritmestoornissen en pacemakers. Toch hebben we in 2019 besloten om samen te werken met het OLV Ziekenhuis van Aalst om extra subspecialismen aan te bieden en over meer manschap te beschikken. Voor specifieke hartpatiënten kunnen we nu de meest geschikte specialist aanwijzen. Ook de huisarts kan in dat verband als spilfiguur fungeren. Niet wachten, luidt mijn advies, maar direct naar ons doorverwijzen bij patiënten met thoracale pijn, angina pectoris, ritmestoornissen, kortademigheid (hartfalen) of andere symptomen. Bij vragen of twijfels zijn wij altijd vlot bereikbaar".

Extra subspecialismen

Dr. Jerrold Spapen

- Staflid OLV Aalst en AZ Sint-Maria Halle (maandag, donderdag en vrijdagvoormiddag
- Algemene klinische cardiologie
- Expertise in complexe kleppathologie en niet-invasieve cardiovasculaire beeldvorming
- cardiocenter@sintmaria.be

"De patiëntenpopulatie bij Cardiologie vergrijst, de pathologie wordt complexer en het scala aan therapeutische mogelijkheden groeit jaarlijks. Subspecialisatie is dus essentieel voor een optimale behandeling. Sinds de samenwerking tussen de twee ziekenhuizen werk ik parttime in beide centra. Mijn expertisegebieden zijn kleppathologie en niet-invasieve cardiovasculaire beeldvorming. In Halle richt ik me vooral op algemene klinische zorg. Voor zeer complexe problemen verwijzen we door naar superspecialisten. Soms zijn die enkel in het OLV Aalst bereikbaar, maar we proberen zoveel mogelijk diagnostiek en behandeling in Halle aan te bieden: complexe kleppathologie, ritmeproblematiek, ernstig hartfalen, moeilijk behandelbare hypertensie en hypercholesterolemie. Typisch voor een regionaal ziekenhuis zijn de laagdrempelige arts-patiëntrelaties. Dat willen we koesteren net zoals het vlotte contact met onze huisartsen. Zo is er elke werkdag een cardioloog telefonisch bereikbaar voor telefonisch advies tussen 8u en 18u. We organiseren ook regelmatig symposia over veelvoorkomende cardiale problemen in de huisartsenpraktijk. Ook bijscholingen over een bepaald thema zijn mogelijk. Eén telefoontje of e-mail volstaat".

Elektrofysiologie & pacemakerimplantatie

Dr. Koen De Schouwer:

- Klinisch cardioloog OLV Aalst en AZ Sint-Maria Halle (maandag)
- Expertise in pacemaker- en device therapie, elektrofysiologie en ritmestoornissen
- k.deschouwer@sintmaria.be

"Elektrofysiologie is een sterk groeiende, innovatieve en naar mijn mening bijzonder boeiende discipline binnen het spectrum van de cardiologie. Om zoveel mogelijk kwaliteitsvolle patiëntenzorg ook lokaal aan te bieden, deel ik sinds januari 2022 de kennis, inzichten en ervaringen die ik ter zake opdeed in het OLV van Aalst met mijn collega's in Halle. Meer bepaald de planning, de informatieverstrekking rond ablatieprocedures en cardiale devices en de opvolging nadien. De elektrofysiologieprocedures zelf (ablatie en implantatie van cardiale devices) gebeuren nog in het OLV Ziekenhuis. Naar de toekomst toe wensen we ook deel te nemen aan het pacemakerimplantatie-programma in Halle."

Lees verder op pagina 8

Cardiologie

- cardiocenter@sintmaria.be
- 02 363 66 08
- De individuele contactgegevens van onze artsen vind je terug op www.sintmaria.be/nl/cardiologie

Vernieuwde dienst Cardiologie

Behandeling hartklepaandoeningen

Prof. Dr. Guy Van Camp

- Staflid en stagemeester Cardiologie OLV Aalst
- Klinisch cardioloog (om de twee weken donderdagnamiddag in Halle)
- Expertise in niet-invasieve cardiologie, cardiale beeldvorming, hartklepaandoeningen
- g.vancamp@sintmaria.be

"Cardiale beeldvorming (echocardiografie en CT/MRI hart) is cruciaal bij hartkleponderzoek. In het OLV ziekenhuis van Aalst richtte ik dan ook een klepkliniek op. Hartkleplijders kunnen hier terecht om de ernst van hun aandoening in kaart te laten brengen. Voor patiënten met ernstige infecties van de klep hebben we een endocarditisteam opgezet. We overleggen multidisciplinair om de beste zorg te bieden voor een specifieke endocarditiscasus. Dit is cruciaal willen we deze patiënten een optimale overlevingskans bieden. Op basis van mijn expertise ben ik anderhalf jaar geleden door het AZ Sint-Maria gevraagd om ook in Halle cardiaal consult en advies bij beeldvorming en kleplijden te geven. Mensen die geavanceerde echocardiografie nodig hebben wegens een moeilijk interpreteerbare pathologie of die advies willen over kleplijden, zijn daardoor niet langer genoodzaakt om naar Aalst te gaan."

Cardiale revalidatie

Dr. Sofie Cuypers

- Klinisch cardioloog
- Expertise in cardiale revalidatie
- Diensthoofd Cardiale Revalidatie OLV Aalst
- Staflid Cardiologie OLV Aalst
- Consulent Cardiologie AZ Sint-Maria Halle (dinsdagnamiddag)
- s.cuypers@sintmaria.be

"Sinds augustus 2022 verdeel ik mijn werk over Aalst en Halle. Aangezien ik, net zoals dr. Brouwers, ook over het diploma Cardiale Revalidatie beschik, kunnen wij op die manier samen de continuïteit in beide ziekenhuizen garanderen. Dat is van fundamenteel belang, want wie een cardiale revalidatie start, voert het programma best twee tot drie keer per week uit gedurende drie maanden. Zonder verre verplaatsingen bovendien, want die verminderen nu eenmaal de motivatie. We roepen de eerstelijnszorg mee op om hartpatiënten aan te moedigen dit programma te volgen en vol te houden. Cardiale revalidatie vermindert immers sterk de kans op een nieuw hartprobleem."`

Dr. Sofie Brouwers

- Klinisch cardioloog
- Expertise in cardiale revalidatie, hypertensie en dyslipidemie
- Staflid Cardiologie OLV Aalst
- Diensthoofd Cardiale Revalidatie Sint-Maria Halle (dinsdag en woensdag)
- s.brouwers@sintmaria.be

"In mei 2022 heb ik, vanuit mijn specialisme als preventie- en revalidatiecardioloog in het OLV van Aalst, mee het cardiaal revalidatiecentrum opgericht in het AZ Sint-Maria. Zo'n centrum was dringend nodig, gezien het grote aantal patiënten met cardiaal lijden en het ontbreken van aangepaste revalidatiemogelijkheden in de brede regio rond Halle. Via een multidisciplinair revalidatieprogramma én preventieve cardio willen we met ons team de risicofactoren beter behandelen en effectiever verder cardiovasculair lijden voorkomen. Afhankelijk van de patiënt kan dit, naast de individueel uitgewerkte medische fysiotherapie, onder meer ook diëtiek, sociale assistentie, psychologische bijstand en ergotherapie omvatten."

ANDERE ARTSEN BIJ CARDIOLOGIE HALLE & HUN SUBSPECIALISMEN

- **Dr. Ward Heggermont: harftfalen**
- **Dr. Marco Malakzadeh: pacemaker, acute cardiologie, hartfalen, ritmestoornissen, cardiale beeldvorming (niet-invasief)**
- **Dr. Jielis Visser: acute cardiologie, hartfalen, ritmestoornissen, interventiecardiologie**
- **Dr. Eric Wyffels: interventiecardiologie**

Nieuwe en efficiëntere monitoring patiënten

Dit najaar werden de diensten Urgentiegeneeskunde en Intensieve Zorg uitgerust met een volledig nieuw patiëntmonitoringsysteem. Het gaat daarbij ook om transporteerbare monitoren waarbij de vitale functies voortdurend in kaart worden gebracht, ook al wordt de patiënt binnen het ziekenhuis verplaatst. De beelden zijn raadpleegbaar via een vernieuwde centrale en de resultaten ervan worden rechtstreeks geregistreerd in het patiëntendossier. De bedoeling is om op termijn ook andere afdelingen uit te rusten met een nieuw monitoringsysteem op maat.

An Testaert, zormanager

Zorgmanager An Testaert: "We hebben in het kader van een officiële aanbestedingsprocedure uiteindelijk gekozen voor een monitor van Philips. Met deze fabrikant beschikken we over de nieuwste ontwikkelingen om (op de afdeling zelf) nog betere klinische beslissingen te nemen en veranderingen in de toestand van een patiënt in elk stadium te documenteren. En de nieuwe monitoren zijn optimaal af te stemmen op de specifieke behoeften van onze diensten. Zo kunnen patiënten met hartfalen bijvoorbeeld via de monitor een EKG krijgen. Deze mogelijkheid tot 'maatwerk' is voor ons belangrijk, omdat we de continue monitoring van patiënten ook op andere afdelingen willen uitrollen".

Voordelen voor arts, verzorgende én patiënt

De praktische X3-monitor is makkelijk te combineren met de MX450 of de MX750. Dat zijn de grote monitortoestellen. Die zijn minder makkelijk transporteerbaar. De mobiele X3-monitor is dat wel. Om die reden is hij zelfs voorzien van extra valuitrusting. Moet een patiënt bijvoorbeeld dringend van Spoed naar RX, Neurologie of een andere afdeling worden gebracht voor verder onderzoek, dan klikt de X3 zich los van de MX450 of MX750, om snel en makkelijk mee op het bed te worden verhuisd. Op die manier worden de vitale waarden zonder enige onderbreking voortdurend gemeten. Bij de nieuwe monitoren hoort ook een compleet vernieuwde centrale. An Testaert: "De beelden die de artsen en verpleegkundigen te zien krijgen, zijn opmerkelijk scherp en helder. Ook de grafieken zien er anders uit dan bij het vroegere systeem en bieden een beter overzicht. Bovendien worden de resultaten van de monitoring nu via KWS automatisch en rechtstreeks geregistreerd in het patiëntendossier, waardoor er op elk moment overal volledig inzicht is in de medische gegevens van de patiënt".

Inspraak en samenwerking met IT en Biotechnische dienst

Voor de aankoop is het AZ Sint-Maria niet over één nacht ijs gegaan. "Onze diensten hebben vooraf nauwkeurig opgelijst welke hun specifieke behoeften zijn. Zo is bijvoorbeeld het aspect mobiliteit immers niet op élke afdeling een must. De fabrikant is ook ter plaatse gekomen, om bij het ontwerp van de toestellen optimaal rekening te houden met de specifieke wensen en noden per afdeling", aldus An Testaert. Ook de IT-dienst heeft vooraf heel wat werk verricht om, in nauw overleg met de fabrikant, de nieuwe monitoringsystemen feilloos te implementeren. Na controle en configuratie door de Biotechnische dienst, maken de diensten Urgentiegeneeskunde en Intensieve Zorgen al volop gebruik van de nieuwe Philips-monitoren. Later zullen o.a. ook de Stroke Unit, het Operatiekwartier, Pediatrie, Neonatologie, Materniteit, Cardio (telemetrie) & Endoscopie met het nieuwe patiëntmonitoringsysteem uitgerust worden.

Nucleaire Geneeskunde

Nieuwste gammacamera zorgt voor betere beeldkwaliteit

Sinds april 2023 beschikt de dienst Nucleaire Geneeskunde over een GE Healthcare NM 830. Deze geavanceerde gammacamera verbetert aanzienlijk de kwaliteit van de scintigrafieën en maakt het onderzoek voor de patiënt een stuk eenvoudiger. Dr. Nicolas Dumarey en dr. Ilse Mertens, beiden arts-specialisten nucleaire geneeskunde in het AZ Sint-Maria, zetten de voordelen van deze camera op een rijtje.

Betere diagnose door optimale beeldkwaliteit

De nieuwe gammacamera is compacter en dus beter hanteerbaar dan de vorige. De twee camerakoppen zijn uitermate gevoelig en kunnen in een hoek van 90 graden tegenover elkaar worden geplaatst. Medisch staflid Nucleaire Geneeskunde dr. Nicolas Dumarey: "Door voortdurend informatie te vergaren uit het lichaam van de patiënt (zelfs tijdens de verplaatsing van de detectoren tussen twee onderzoekposities in) én dankzij een nieuw software-algoritme hebben we nu een beter beeldcontrast in een kortere opnametijd."

dr. Ilse Mertens
& dr. Nicolas Dumarey,
arts-specialisten
Nucleaire Geneeskunde

Een nieuw verwerkingsstation

Bij de gammacamera hoort ook een nieuw verwerkingsstation met een gebruiksvriendelijk softwarepakket om de opnames gemakkelijk en snel te verwerken. Zowel de verpleegkundigen, de technologen als de artsen van de dienst Nucleaire Geneeskunde krijgen een kwalitatieve trajectbegeleiding om de bediening, de verwerking én de verslaggeving optimaal te laten verlopen. Bovendien is de nieuwe camera modulair, waardoor hij later eventueel nog kan uitgebreid worden met extra functionaliteiten (bijvoorbeeld ombouw tot een hybride SPECT/CT, door toevoeging van een CT-scan).

Onderzoekstijden zijn 30 tot 40% korter

De fijnere detectoren van de gammacamera veroorzaken minder het claustrofobische gevoel waarvan sommige patiënten last hebben. Dankzij het gebruik van sensoren verloopt de positionering op het onderzoeksbed bovendien veel sneller dan vroeger. Aangezien dit bed ook smaller is, kan de radio-isotoop hier makkelijk worden toegediend. De onderzoekstijden zijn 30 tot 40% korter dankzij de effectieve werking van deze nieuwe camera. "We kunnen er ook voor kiezen een lagere dosis radioactieve tracer toe te dienen", voegt medisch diensthoofd dr. Ilse Mertens eraan toe. "Minder stralingsbelasting en meer comfort dus voor de patiënt. Dankzij de kortere onderzoeksduur verkleint bovendien ook de kans op foute beeldvorming door bewegingsartefacten", aldus nog dr. Mertens.

Nucleaire Geneeskunde
- nucleairegeneeskunde@sintmaria.be
- 02 363 64 10
- (Blok C, verdieping -1)

Minder stralingsbelasting en meer comfort dus voor de patiënt

Hoe werkt de nieuwe gammacamera?

Met de GE Healthcare NM 830 kan het AZ Sint-Maria scintigrafieën uitvoeren. Tijdens deze onderzoeken van bepaalde organen detecteert de gammacamera signalen die uit het lichaam komen, na toediening van een radio-isotoop. Deze signalen worden dan omgezet in twee- en driedimensionele beelden. Gammacamera's laten zo toe bepaalde lichaamsfuncties en ziekteprocessen in beeld te brengen.

Vernieuwd Klinisch labo

Meer kwaliteit, meer efficiëntie

In het voorjaar van 2022 introduceerde ZenneZorg de omvangrijke uitbreidings- en vernieuwingswerken van het Klinisch Labo. Vandaag, anderhalf jaar later, bekijken we samen met dr. Robert De Loecker, medisch diensthoofd Klinische Biologie, de stand van zaken.

Meer ruimte, meer veiligheid

De oorspronkelijke wachtruimte en kamer voor de bloedafname van het AZ Sint-Maria dateerden nog van 1998. Sindsdien is het labo echter enorm gegroeid en was de nood aan extra plaats hoog. Door de coronapandemie werd bovendien duidelijk dat ook de veiligheid een stuk beter kon. Inmiddels is de nieuwe en uitgebreide wachtruimte een feit en zijn er nu drie lokalen voor staalafname. Dr. De Loecker: "Patiënten die nadien even willen recupereren, hebben zo ook de ruimte om dat in alle privacy te doen."

Nieuwe voorraadruimte, koel- en beheersysteem

Ook het nieuwe voorraadbeheersysteem, dat momenteel wordt uitgerold, vergde in eerste instantie meer plaats. Daar is inmiddels voor gezorgd. Alleen de nieuwe software moet nog worden geïmplementeerd. Dokter De Loecker: "We beschikken over een grote opslagruimte voor afnamemateriaal en andere producten die we niet moeten koel houden. Voor de reagentia zelf hebben we zopas een volledig nieuw koelsysteem geïnstalleerd, dat al operationeel is. We kozen voor frigo's met aan beide kanten glazen deuren. Wat er aan de ene kant eerst wordt ingezet, komt er langs de andere kant ook eerst weer uit. Dankzij dit first in, first out-principe kunnen we onze voorraden correct monitoren en vermijden we vervallen producten of stockbreuken. Een enorme verbetering, want een inefficiënt reagentiabeheer betekent altijd kostbaar tijd- én geldverlies."

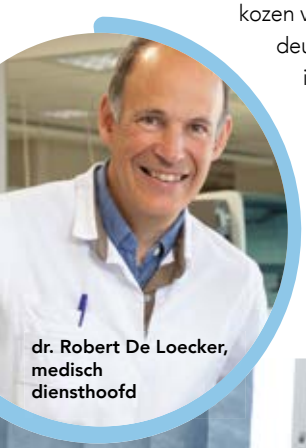

dr. Robert De Loecker, medisch diensthoofd

Implementatie vernieuwde analyzers

Wat de vernieuwing van de analyzers betreft, is de openbare aanbesteding afgehandeld. De oude toestellen voor scheikundige analyses worden volledig vervangen. De nieuwe zullen één geïntegreerd systeem vormen met de pre-analytische automaat die de stalen centrifugeert en daarna het serum voor de verschillende analyses aliquoteert. De stalen zullen dan automatisch via een transportband van de pre-analyse naar de analyse gaan, zonder verdere manuele tussenkomst. De validatie van dit vernieuwde systeem zal echter nog wat tijd en energie vergen. Dr. De Loecker: "Bij elke analyse moeten we eerst de juistheid en de precisie van de nieuwe analyzers testen waarbij er voor elke parameter een vergelijking met de oude methode moet worden uitgevoerd. Met andere woorden: in eerste instantie hebben we dubbel werk. Hoewel we de levering van de analyzers in januari al verwachten, zullen we allicht een vijftal maanden nodig hebben voor we volledig rond zijn met de implementatie en de oude toestellen weg mogen."

Betere focus op kerntaken laborant

Met de vernieuwingen zet het ziekenhuis personeel én middelen zo efficiënt mogelijk in. Wat uiteindelijk zorgt voor een nog betere kwaliteit. Want niet alleen wordt het risico op menselijke fouten tot een minimum herleid, de medewerkers kunnen zich ook nog beter concentreren op hun kerntaken. "Routinetaken zoals tubes centrifugeren, pipetteren en naar de verschillende afdelingen brengen behoren stilaan tot het verleden. De laborant heeft voortaan de handen vrij om zich voluit te focussen op de analyse, kwaliteitscontrole van stalen, kalibratie van testen, updates van procedures, interne en externe audits…" aldus nog dr. De Loecker.

Klinisch Labo

- labo@sintmaria.be
- 02 363 64 40
- (Blok B, 3de verdieping)

Koen Merckx, paramedisch diensthoofd (ad interim) Radiologie

Radiologie

Nog betere beeldkwaliteit en extra comfort

In juni werd de dienst Radiologie uitgerust met een nieuwe, hoogtechnologische MRI-scan. Een belangrijke innovatie, zowel wat beeldkwaliteit, patiëntveiligheid als patiëntbeleving betreft. Paramedisch diensthoofd ad interim Koen Merckx legt uit wat deze vernieuwing precies inhoudt.

Koen Merckx: "Op het eerste gezicht lijkt de nieuwe MRI op het oude toestel, aangezien we de magnetische basiscirkel integraal hebben behouden. Want dit gevaarte weegt al gauw zo'n 5 ton. Dat verplaats je niet zomaar. Bovendien stelt ons ziekenhuis bij elke innovatie ook maximale duurzaamheid voorop. Wat we kúnnen recycleren, blijft in gebruik. Wel hebben we alle andere onderdelen vervangen door nieuwe, hoogtechnologische MRI-snufjes. Zo kreeg de volledige software een grondige update. Het grote verschil met vroeger zit hem daardoor eerder in het gebruik en in de output."

Kan je daar een concreet voorbeeld van geven?

Koen Merckx: "Zonder in technische details te willen vervallen, kan ik stellen dat de belangrijkste pluspunten de betere beeldkwaliteit en kortere onderzoekstijden zijn. De gemiddelde duur is, afhankelijk van de pathologie, aanzienlijk gedaald. Dat is niet alleen fijn voor de patiënt, we kunnen daardoor ook meer onderzoeken uitvoeren. Onze wachtlijsten zijn dan ook korter geworden. Dat geeft ons extra flexibiliteit in hoogdringende situaties. Huisartsen kijken alvast verrast op van de vlotte bereikbaarheid en korte wachttijden op onze dienst"

Leveren kortere onderzoektijden juist geen verminderde beeldkwaliteit op?

Koen Merckx: "Niet met de nieuwe technologie van vandaag. Integendeel! Ondanks de geringere duur kunnen we zelfs rekenen op een extra fijne beeldkwaliteit. We zien met andere woorden nog sneller en beter details en kleinere letsels. Dat laat ons toe het toestel op meer diverse domeinen in te zetten en dus nog meer patiëntveiligheid te bieden dan voorheen."

Hoe reageren de patiënten?

Koen Merckx: "We horen alleen maar tevreden reacties. Logisch, hoe korter een onderzoek, hoe beter. Niemand ligt graag een half uur tot drie kwartier roerloos te wachten. Zeker niet met dat geratel rond je oren. De nieuwe MRI maakt trouwens ook minder lawaai dan het oude toestel. Dankzij de gehoorbescherming en de kortere blootstelling ervaren minder patiënten een scan vandaag als lastig."

Staan er nog meer vernieuwingen op de agenda?

Koen Merckx: "Naast de MRI-upgrade heeft de afdeling Radiologie dit jaar ook geïnvesteerd in nieuwe echografietoestellen. Ook met deze nieuwe generatie toestellen is de beeldkwaliteit op verschillende domeinen verbeterd, bijvoorbeeld wat pezen en spieren betreft. Momenteel doen we eveneens een marktonderzoek om onze CT-scan op termijn te vernieuwen."

Radiologie
- 02 363 64 21
- (Blok A, gelijkvloers)

Belangrijk voor de huisarts:

Een MRI-onderzoek kan

- **elke werkdag tussen 7u & 21u**
- **op zaterdag en zondag tussen 8u & 14u30**
- **enkel op afspraak: 02 363 64 21**

Een afspraak aanvragen kan ook via sintmaria.be/nl/aanvraag-afspraak-radiologie

"

Wij vinden dat onze beste zorgen voor iedereéén toegankelijk moeten zijn!

dr. Evert Valvekens, chirurg

Klaar voor de toekomst dankzij robotchirurgie

Om ook in de toekomst optimale patiëntzorg te blijven verzekeren, ligt in het AZ Sint-Maria momenteel ook Dossier Robot op tafel. Daarmee wordt sinds begin 2023 heel grondig de aanschaf en implementatie van een robot voor minimaal invasieve chirurgische ingrepen voorbereid.

Robotchirurgie zorgt voor betere kwaliteitszorg

Zoals ook uit de andere innovatie-artikels in deze editie van ZenneZorg blijkt, vertrekt elk project dat ons ziekenhuis opstart vanuit een streven naar optimale patiëntenzorg. Dr. Evert Valvekens: "Het is belangrijk om juist te bepalen waar we met onze zorg nu én in de toekomst naartoe willen. Op vlak van chirurgie is ruime tijd geleden al de stap gezet naar meer minimaal invasieve ingrepen via laparoscopie/thoracoscopie of kijkoperaties. Maar de voorbije jaren zien we dat, waar mogelijk, steeds vaker wordt overgeschakeld naar robotchirurgie. Ook in ziekenhuizen van gemiddelde grootteorde. Jonge chirurgen worden vandaag trouwens steeds meer opgeleid met de robot. Om al die redenen én om onze patiënten in eigen regio de best mogelijke zorgen te blijven bieden, hebben wij besloten mee in deze evolutie te stappen."

Discipline-overschrijdend project

In eerste instantie wil het ziekenhuis in de eerste helft van 2024 opstarten met robotchirurgie voor abdominale en gynaecologische heelkunde. Om dit mogelijk te maken werd zopas het licht op groen gezet voor de aankoop van een Da Vinci Xi-robot van de firma Intuitive Surgical (zie foto) met bijbehorende operatietafel. Dit is op dit moment de beste robot op de markt en laat toe zeer complexe ingrepen minimaal invasief te verrichten. Dankzij deze investering kan ook de toekomst voor de diensten Urologie en Thoraxheelkunde verder worden uitgebouwd."Aangezien de medische raad, de directie en het bestuursorgaan dezelfde toekomstvisie delen en alle neuzen inzake robotchirurgie in dezelfde richting staan, maken we bijzonder snel vordering in dit project, dat we ziekenhuisbreed willen uitbouwen", voegt dr. Valvekens eraan toe. "Naast de chirurgen zullen dan ook de verpleegkundigen, de Technische Dienst en de diensten ICT, Biotechniek, Sterilisatie en Aankoop actief hun schouders mee onder het dossier zetten. Want het hoeft geen betoog dat dit project heel wat voorbereidings-, opleidings- en bijscholingswerk met zich meebrengt!"

Voordelen voor de patiënt

Dankzij robotchirurgie worden steeds complexere operaties (die niet altijd laparoscopisch kunnen worden uitgevoerd) nu ook op minimaal invasieve manier mogelijk. Dat brengt heel wat voordelen met zich mee (zie kader onderaan). Niet alleen voor de patiënt, ook voor de chirurg en het ziekenhuis. Dr. Valvekens: "Denk maar aan het sneller herstel en de kortere hospitalisatieduur. Bovendien zullen wij al onze patiënten deze hoogtechnologische zorg kunnen aanbieden, zonder dat dit extra kosten voor hen meebrengt. Dankzij het investeringsfonds dat wij met de artsen en ons ziekenhuis aanleggen, hoeven de zware investeringskosten immers niet op onze patiënten verhaald te worden. Wij vinden namelijk dat onze beste zorgen voor iedereéén toegankelijk moeten zijn!"

Voordelen robotchirurgie:

- **hogere precisie tijdens ingreep**
- **minder bloedverlies**
- **minder kans op complicaties**
- **minder pijn**
- **sneller terug naar huis**
- **sneller herstel**

Cleanroom apotheek

Bereiding kankermedicatie voldoet nu al aan normering 2026

De apotheek van het AZ Sint-Maria zet voluit in op de kwaliteit van zijn kankergeneesmiddelen. Deze steriele bereidingen worden al tien jaar in de eigen cleanroom gemaakt, zodat sneller kan worden ingespeeld op de noden van de patiënten. De flow van de bereidingen doorheen het ziekenhuis verloopt volgens de strengste, meest recente kwaliteitseisen. Twee keer per jaar ondergaat de cleanroom een validatie door een externe firma.

Drie aparte zones

Steriele bereidingen die in een cleanroom worden gemaakt, garanderen een betere microbiologische kwaliteit. Conform de vereisten van de PIC/S-normering bestaat de cleanroom van het AZ Sint-Maria uit drie aparte ruimtes:

1. **een zone voor de steriele bereiding van de cytostatica (die de deling van de tumorcellen moeten afremmen)**
2. **een zone voor het maken van niet-toxische steriele bereidingen (bijv. epidurale pijnmedicatie)**
3. **een zone voor het voorbereiden en klaarzetten van de bereidingen**

Vera Van Holsbeeck, apotheker

Elke ruimte voldoet aan de vooropgestelde eisen inzake luchtdruk, luchtvochtigheid, temperatuur en het aantal toegestane partikels die er rondzweven. Tussen de verschillende ruimtes is bovendien een sas voorzien. "Om de cleanroom te betreden en aan een bereiding te beginnen, gelden dus zeer strenge omkleedprocedures. Eén procedure per sas. Zo kan de apotheker bijvoorbeeld alleen in een steriele overall (inclusief boots en kap) en een steriel masker de bereidingszone betreden. Op die manier zorgen we voor maximale patiëntveiligheid", verduidelijkt apotheker Vera Van Holsbeeck.

Extra kwaliteitsgaranties

De cleanroom-bereidingen verlopen op een zeer innovatieve wijze. De cytostatica worden door de oncoloog voorgeschreven via een specifiek softwareprogramma, dat de historiek van de patiënt bewaart. Apotheker Vera Van Holsbeeck legt uit: "De apotheker valideert dit voorschrift, legt de nodige materialen en geneesmiddelen klaar en maakt de bereiding. Dat laatste gebeurt op basis van een strak stappenplan, dat van A tot Z op scherm te volgen is. Cruciale fases in de bereiding worden, via een druk op een voetpedaal, gefotografeerd. Zo is het nadien mogelijk de bereiding correct te valideren en weet de apotheker zeker dat het juiste product in de juiste dosering is toegevoegd."

Veilige toedieningswijze

Bij de afwerking krijgt elke bereiding een barcode. Daardoor kan de verpleegkundige, die instaat voor de toediening, vooraf de bereiding (én de patiënt) scannen. Pas daarna start de behandeling. "We willen niet alleen veilige voorschriften en veilige bereidingen maar ook een veilige toediening garanderen", aldus ziekenhuisapotheker Vera Van Holsbeeck. "Door deze rigoureuze aanpak beantwoordt de cleanroom van het AZ Sint-Maria volledig aan de nieuwe en zeer strenge PIC/S normering, die eigenlijk pas over enkele jaren van kracht wordt!"

PIC/S-normering

De PIC/S-normen die in 2020 in het Belgisch Staatsblad verschenen, bepalen zeer strikt de bereiding en de aflevering van geneesmiddelen in verzorgingsinstellingen, evenals de distributie van medische hulpmiddelen. Ze beschrijven gedetailleerd waaraan ziekenhuizen in dat verband moeten voldoen inzake opleiding van het personeel, infrastructuur, apparatuur, kleding, reiniging en controles.

Grote investeringen maar belangrijk voordeel!

Niet alleen de bouw van een cleanroom is een enorme investering voor een ziekenhuis, ook de verbruiksgoederen kosten handenvol geld. Alleen al de specifieke kledij, de producten voor onderhoud, voor decontaminatie, ... Ook de personeelskost ligt een stuk hoger door de vele procedures die moeten gerespecteerd worden om aan de noden en de zeer strenge regels te voldoen (omkleden vóór elke ruimte, specifieke schoonmaakregels volgen, ...).

Door de steriele bereidingen in de cleanroom te maken, kan het AZ Sint-Maria echter al tien jaar kwalitatief hoogstaande bereidingen afleveren die, zoals gezegd, nú al voldoen aan de strenge PIC/S normen die pas in 2026 van kracht worden.

Apotheek

Meer nauwkeurige toediening medicatie door Unidose

Om een maximale patiëntveiligheid te garanderen, investeerde het AZ Sint-Maria in een Unidose verpakkingstoestel. Zoals de naam reeds zegt, wordt medicatie daarbij afgeleverd in individueel verpakte doses, volgens de noden van de patiënt. Op termijn zullen die ook net voor de toediening via een bedside scanning worden gecontroleerd.

Hygiëne en controle

Elke pilletje dat in het AZ Sint-Maria wordt toegediend, is individueel verpakt en draagt de naam van het geneesmiddel, de dosis, het lotnummer en de vervaldatum.

Omdat echter niet alle geneesmiddelen unidose beschikbaar zijn op de markt, heeft het ziekenhuis hiervoor dit jaar een herverpakkingstoestel aangekocht. "Dankzij deze Pentapack HP500 hoeven we niet langer de (niet unidose aangeleverde) medicatie per patiënt in plastic zakjes te steken en te etiketteren", zegt apotheker Han Vleugels. "Dat is niet alleen hygiënischer, door de digitale identificatie biedt het toestel ons ook een betere controle dan vroeger, toen de medicatie manueel uit de voorraadverpakking moest worden gehaald."

Volgende stap: bedside scanning

Naar de toekomst toe wil het AZ Sint-Maria nog verder evolueren in de veilige toediening van medicatie. Samen met andere ziekenhuizen wordt daartoe een logistiek platform uitgebouwd. Het doel is om op termijn geneesmiddelen via scanning automatisch te checken met het elektronisch medisch voorschrift van de patiënt. Dit moet net voor toediening aan het bed gebeuren, via een barcode op het individueel verpakte geneesmiddel én een barcode op het polsbandje dat de patiënt continu draagt in het ziekenhuis. Pas wanneer blijkt dat het gaat om de juiste medicatie, het juiste tijdstip en de juiste patiënt, wordt de medicatie toegediend.

Han Vleugels: "Dankzij bedside-scanning zullen we in de toekomst nog zekerder zijn dat altijd en overal de juiste medicatie wordt toegediend."

Han Vleugels, apotheker

Wist je dat ...

een onderzoeksrapport van Capgemini uit 2017 meldt dat bedside scanning het aantal medicatie-incidenten in ziekenhuizen met 50% kan reduceren.

ICT, Biotechniek en Innovatie: één geheel, meer competenties

Of het nu om technologie, behandelingen of zorgmethoden gaat, het AZ Sint-Maria streeft er voortdurend naar de kwaliteit van zijn diensten te verbeteren en de patiënt een optimaal zorgtraject te laten beleven. Innovatie, duurzaamheid en het stroomlijnen van processen zijn daarom niet zozeer een doel op zich, dan wel een gedrevenheid van het ziekenhuis. Getuige daarvan ook de oprichting van een nieuw departement. Deze combineert de afdelingen ICT en Biotechniek en bevat tevens het onderdeel Innovatie en Business Intelligence, onder leiding van Marijn Geeroms.

Marijn Geeroms, directeur ICT, Biotechniek en Innovatie

Sinds 2 oktober bent u directeur ICT, Biotechniek en Innovatie. Dat waren vroeger aparte afdelingen?

Marijn Geeroms: "ICT en Biotechniek waren inderdaad twee gescheiden diensten. Zelf stond ik 15 jaar aan het hoofd van de ICT-dienst. Het spreekt voor zich dat we daar elke software-innovatie op de voet volgden. Bij Biotechniek lag dat aanvankelijk anders. Nieuwe aankopen en technieken betroffen er vroeger voornamelijk hardware met een beetje software. Maar ook deze markt is de laatste jaren enorm geëvolueerd en we zien dat software hier eveneens aan belang wint. Niet alleen wat betreft zorg, ook inzake personeelsondersteuning en communicatie. Biotechniek is vandaag zodanig met ICT verweven, dat we het opportuner vonden om deze diensten onder te brengen in één departement."

Welke voordelen brengt deze fusie met zich mee?

Marijn Geeroms: "Gezien de toekomstige uitdagingen op het vlak van medisch geconnecteerde toestellen is een nauwe samenwerking en een geïntegreerde werking tussen de twee diensten een must. Samen weten en kunnen we meer dan alleen. Het samenvoegen van verschillende competenties is trouwens een trend die we ook in andere ziekenhuizen en firma's steeds meer zien. De synergie van al die knowhow biedt ook de patiënt een absolute meerwaarde."

Kan u daar een concreet voorbeeld van geven?

Marijn Geeroms: "Eerst en vooral moeten onze zorgprofessionals bij een probleem zich niet langer afvragen of het soft- of hardware gerelateerd is om vervolgens bij de juiste dienst te kunnen aankloppen voor een oplossing. Beide specialisaties zitten nu immers onder één dak. Beide teams hebben samen in november '23 op een zeer efficiëntie manier de volledige vernieuwing van de patiëntenmonitoring van de diensten Urgentiegeneeskunde en Intensieve Zorgen begeleid en uitgevoerd (foto links).

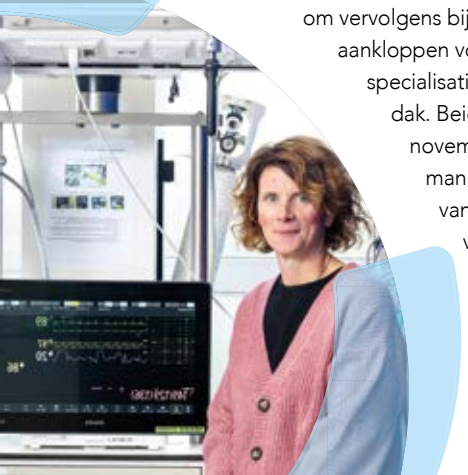

Daarnaast, om optimale, innovatieve aankopen te doen, brengen we de kennis, inzichten en specialisatie van de verschillende medewerkers samen. Als het ziekenhuis, na het bepalen van een nood, wenst over te gaan tot aankoop, zullen deze medewerkers ook meeschrijven aan het lastenboek.

Zo leerden we onder meer dat we, inzake onderzoek, vandaag best mee evolueren naar het gebruik van meer draagbare toestellen. Deze 'wearables' (die op een veilige manier communiceren met de Cloud en het patiëntendossier) maken het de patiënt immers een stuk comfortabeler én zijn effectiever. Denk maar aan het holterkastje waarmee het hartritme over een langere tijd rustig van thuis uit in real time kan worden gemonitord. Zijn er afwijkingen of ritmestoornissen, dan kan er veel sneller worden ingegrepen."

Innovatie betekent dus ook een heel andere focus?

Marijn Geeroms: "Aangezien data vandaag het kloppende hart van élke organisatie zijn, is ook BI (business intelligence) een belangrijk onderdeel in het ziekenhuis geworden. Om de medewerkers te helpen beter onderbouwde beslissingen te nemen, willen we hen optimaal inzicht geven in alle informatie die voor hen cruciaal is."

Welke innoverende projecten zijn er intussen al gerealiseerd?

Marijn Geeroms: "Vroeger was een ziekenhuis vooral georiënteerd op verzorging. Vandaag staat ook het zorgtraject van de patiënt veel meer centraal. Om hem de zorg optimaal te laten beleven, moet hij vanaf het eerste contact, thuis al, correct benaderd worden. Duidelijke patiënteninfo staat voor ons dus centraal. Daarom moet de website heel toegankelijk, gebruiksvriendelijk en vlot leesbaar zijn. Ook afspraken moeten feilloos kunnen worden gemaakt, zowel telefonisch als via de site en Mynexuzhealth app. De afgelopen twee jaar hebben we hier hard op ingezet en we zullen hier de komende jaren nog verder innoveren. Zo kan de patiënt zich in alle rust en sereniteit voorbereiden en het onderzoek- of behandeltraject optimaal beleven."

Duurzaamheid, een ziekenhuisbreed begrip

Duurzaam omgaan met mensen en middelen is een van dé speerpunten in het algemeen beleid van het AZ Sint-Maria. Covid-19 en de daaropvolgende energiecrisis hebben deze politiek alleen maar aangescherpt maar ook niet vereenvoudigd. Toch worden op heel wat diensten de duurzaamheidsmaatregelen van de overheid en de wereldgezondheidsorganisatie WHO vertaald in effectieve acties. Onder meer het keukenpersoneel en de schoonmaakdiensten doen er alles aan om het verbruik van materialen, energie en grondstoffen tot een minimum te herleiden.

Ecologie & economie gaan hand in hand

Om zo efficiënt mogelijk te consumeren, volgt het AZ Sint-Maria de voorschriften van het 'Vlaams Reglement betreffende het duurzaam beheer van Materiaalkringlopen en Afvalstoffen' (VLAREMA). Sandra Grégoir (facilitair manager): "Zo sorteren we onze plastic schaaltjes van beleg of lege yoghurtpotjes strikt volgens de regels bij het PMD, zodat het kan gerecycleerd worden. Waar vroeger vooral de meest economische oplossingen het haalden, zoeken we vandaag naar producten die ecologie en economie combineren. Plastic borden, messen en bekertjes zijn dan ook vervangen door duurzame, afwasbare materialen, porselein en glas".

Om de afvalberg nog verder af te bouwen, volgt het ziekenhuis ook de ontwikkelingen rond duurzame verpakkingen in papier en karton op de voet. En ook in de keuken proberen ze de afvalberg zo klein mogelijk te houden. "Het keukenafval en de etensresten beperken we tot een minimum door de maaltijdaanvragen zo goed mogelijk af te stemmen op de patiënt. Wat er toch nog van tafel terugkomt, wordt nauwkeurig geregistreerd voor verdere optimalisatie van het aanbod", aldus Sandra Grégoir.

Applaus voor de sorteerinspanningen

Het afval van het AZ Sint-Maria wordt opgehaald, verwerkt en gerecycleerd door RENEWI. De logistieke dienst koos voor deze firma, omwille van haar uitermate duurzame aanpak. Maar liefst 92% van het opgehaalde afval wordt hier gerecycleerd, nieuw leven ingeblazen óf gebruikt om energie op te wekken. Op basis van de strenge inspecties op het gesorteerde afval, kreeg de dienst Afvalbeheer een proficiat van RENEWI (en hoefde er nog geen eurocent aan boetes te worden betaald voor fout sorteren)!

Elf gescheiden afvalstromen

Iedereen moet sorteren. Maar in elk ziekenhuis zijn er wel een pak gescheiden afvalstromen. En dat vraagt uiteraard heel wat aandacht van alle medewerkers. Zo sorteert het AZ Sint-Maria volgens twaalf gescheiden afvalstromen:

- Papier en karton
- Vertrouwelijke documenten
- PMD
- Glas
- Restafval
- Niet risico-houdend medisch afval
- Risicohoudend medisch afval
- Labovloeistoffen
- Organisch afval
- Gevaarlijk afval
- Piepschuim
- Inktpatronen

Sandra Grégoir, facilitair manager

Nancy Beeckmans (dienstverantwoordelijke Logistieke dienst, Afvalbeheer en Linnendienst): "We gebruiken transparante zakken, conform de richtlijnen van OVAM. Op die manier kunnen we eventuele fouten zelf nog ontdekken en corrigeren, voordat het volledige pallet met afval wordt opgehaald. Dus het stopt niet bij sorteren, we proberen ook regelmatig te controleren".

Zo weinig mogelijk wegwerpmateriaal

Ook de diensten Logistiek en de Linnendienst doen er alles aan om de afvalberg te verkleinen.

Artsen krijgen voor elke ingreep een chirurgische procedureset. Een vooraf samengesteld, steriel pakket met schaar, schort, kompressen en ander eenmalig te gebruiken chirurgisch materiaal. "Minder tijdverlies en minder afval dus dan vroeger, toen alles individueel verpakt was! Naast de wegwerpschorten die we na de COVID-pandemie definitief vervingen door wasbare exemplaren, hebben we ook de wegwerpwarmhoudvestjes voor het personeel ingeruild voor fleece truien met het logo van het ziekenhuis. Wekelijks wordt al deze kledij opgehaald door een externe wasserij", aldus Nancy Beeckmans.

Wist je dat ...

- er op het dak van het ziekenhuis 345 zonnepanelen liggen. Zij wekken de energie op die synoniem staat met het verbruik van ongeveer 24 huishoudens.
- 40% van de meer dan 3.000 armaturen in het ziekenhuis een ledverlichting kregen. Deze zijn duurder maar gaan tot 6 keer langer mee. Wanneer straks het volledige ziekenhuis verled is, kan er voor de verlichting meer dan 50 % procent elektriciteit bespaard worden.

"We combineren zoveel mogelijk ecologie en economie

De meest duurzame wasserij

Duurzaamheid is eveneens hét speerpunt van de wasserij waar het AZ Sint-Maria mee samenwerkt. “Onze vuile kleding en lakens worden opgehaald in stoffen zakken die mee gewassen en hergebruikt worden. Het laatste spoelwater van elke wasbeurt wordt zelfs gefilterd om opnieuw te worden gebruikt. En meer nog: van oude lakens en versleten werkkledij maakt de firma hoeslakens en handdoeken. Ook in onze eigen, kleine wasserij (waar onder meer de poetsdoeken van onze schoonmaakdienst worden gewassen) hebben we geïnvesteerd in een duurzaam ecosysteem dat automatisch, op gedoseerde wijze, desinfecterend middel en wasproduct toevoegt”, besluit Nancy Beeckmans.

Binnenkort: recyclage niet-risicohoudend pvc-afval

Wegwerpplastics zijn belangrijk om infecties te voorkomen in ziekenhuizen, dat heeft Covid-19 ons zeer duidelijk gemaakt. De sterk gestegen vraag levert echter een grote afvalberg aan pvc op. Momenteel wordt die verwerkt via verbranding. Aangezien medisch pvc-afval meestal niet-risicohoudend is, kan het echter evenzeer gerecycleerd worden, mits correct sorteren en inzamelen. En dus besliste het AZ Sint- Maria om mee in het VinylPlus® Med-project te stappen. Met dit programma wil VinylPlus®, het vrijwillige duurzaamheidsinitiatief van de Europese pvc-sector, de ziekenhuizen helpen om de recycleerbaarheid van pvc te verbeteren, grondstoffen en milieu te vrijwaren én tegelijk geld te besparen.

Nancy Beeckmans
dienstverantwoordelijke
Logistieke dienst,
Afvalbeheer en Linnendienst

Duurzaam handschoengebruik in de zorg is een zaak die we samen ernstig moeten nemen …

6,6 miljoen paar handschoenen
Dat is wat de CUROZ-ziekenhuizen (UZ Brussel, OLV Aalst, A.S.Z. Aalst & AZ Sint-Maria) samen gemiddeld per jaar verbruikten vóór de coronapandemie. Per dag betekent dat 18.091 paar handschoenen!

343,3 ton CO2
Dat is wat er volgens een Britse studie tijdens het productieproces van zoveel handschoenen wordt uitgestoten. (Een dieselwagen die 51 keer rond de aarde rijdt stoot evenveel CO2 uit.)

42,7 ton afval
Dat is wat een dergelijke productie met zich meebrengt. (Ter vergelijking: 25 auto's wegen ongeveer evenveel.)

An Monsieur, ziekenhuishygiëniste

Ziekenhuishygiëne focust op verantwoord handschoengebruik

Voor het team Ziekenhuishygiëne blijft preventie en beheersing van infecties uiteraard prioriteit nummer één. "Om besmettingen in ons ziekenhuis te voorkomen of onder controle te houden én tegelijkertijd mee te werken aan afvalvermindering nemen we deel aan de sensibilisatiecampagnes van de federale overheid en het CUROZ-ziekenhuisnetwerk waar we deel van uitmaken", legt ziekenhuishygiëniste An Monsieur uit. "We zetelen in diverse projectwerkgroepen binnen en buiten het AZ Sint-Maria, van waaruit we de beleidsmaatregelen in concrete actiepunten uitschrijven en vervolgens implementeren in het ziekenhuis.

Een verantwoord handschoengebruik is dus noodzakelijk. Daarom organiseerde het team recent nog, naar aanleiding van de 10de Nationale Campagne Handhygiëne van de FOD Volksgezondheid, een sensibiliseringsactie omtrent het duurzaam gebruik van (niet-steriele) handschoenen voor éénmalig gebruik in de zorg. "Niet-steriele handschoenen worden regelmatig onnodig of te lang gedragen, wat een vals gevoel van veiligheid kan geven. Via diverse acties, opleidingen en interne communicaties zorgen we daarom voor een doordacht en hygiënisch handschoengebruik."

Indicaties voor duurzaam én hygiënisch handschoengebruik

Enkel handschoenen dragen bij:

- **contact met lichaamsvloeistoffen of voorwerpen besmeurd met lichaamsvloeistoffen**
- **niet intacte huid en/of slijmvliezen**
- **patiënten in contactisolatie**

Door deze indicaties te volgen, helpen de medewerkers het handschoenverbruik te verlagen en draagt men direct bij aan duurzaamheid en verbetering van infectiepreventie in de zorg.

Luc Kiekens, HR-directeur

Duurzaamheid is ook zorgen VOOR zorg

Het AZ Sint-Maria vult 'duurzaamheid' (ziekenhuis)breed in. Niet alleen ecologisch maar ook op het vlak van personeel. Onder het motto 'Voorkomen is beter dan genezen' worden de medewerkers enerzijds aangespoord om patiënten het goede voorbeeld te geven door er zelf een gezonde en duurzame levensstijl op na te houden. Anderzijds zorgt het ziekenhuis ook op allerlei manieren voor zijn zorgverleners. "Een duurzame relatie tussen werkgever en werknemer is immers iets dat je ZORGzaam moet aanpakken en uitbouwen", zegt HR-directeur Luc Kiekens.

Is duurzaamheid een nieuw speerpunt?

Luc Kiekens: "Nee, daar zijn we al veel langer mee bezig. Zeker wat gezonde levensstijl betreft. We zijn immers best zélf ambassadeur van ons ziekenhuis! Zo hebben we in het verleden alvast de frisdranken verbannen uit de frigo's en vervangen door water. Sinds enkele jaren is er gratis vers fruit voor ons personeel. We zorgen dagelijks ook voor een verse groentesoep. Door te investeren in vitamientjes, zorgen we voor gezonde medewerkers en een gezonde werksfeer. Het bewegwijzerde loopcircuit, dat we samen met Sport Vlaanderen hebben aangelegd, zet onze medewerkers aan meer te bewegen tijdens de pauze. Óf tijdens het werk, want regelmatig wordt er ook wandelend vergaderd. In het restaurant bieden we al enige tijd vegetarische alternatieven aan. En momenteel zijn we nog volop bezig met het verder rookvrij maken van de campus. Zodra patiënten de parking verlaten, willen we ze niet meer confronteren met rokers. Wat wel vrij nieuw is sinds de coronapandemie, zijn onze initiatieven om medewerkers ook mentaal te helpen zich beter in hun vel te voelen."

Want dat is niet het geval?

Luc Kiekens: "Wel, om de vier jaar zijn werkgevers verplicht om een welzijnsbevraging te doen bij het personeel. Uit de recentste enquête is gebleken dat mensen sinds de coronapandemie, begrijpelijkerwijs meer en meer kampen met stresssymptomen, burn-out, uitval, … We maken ons natuurlijk al lang zorgen OM de zorg: om de snelheid waarmee vernieuwingen zich doorzetten, om de werkdruk, om het tekort aan personeel, om de toenemende vergrijzing en om de betaalbaarheid van de zorg. Onze werknemers rekenen erop dat wij 'zorgen VOOR de zorg'. Daarom zijn we na die bevraging onder meer gaan kijken hoe we op een laagdrempelige manier handvaten kunnen aanreiken om met stress om te gaan. Tools die ze kunnen gebruiken wanneer, waar en hoe vaak ze maar willen. Kosteloos en anoniem. Het gaat tenslotte om hun persoonlijke, mentale welbevinden. Tools, liefst ook in de vorm van een app, want dat heb je altijd bij de hand en kost het minste moeite om te gebruiken."

En heb je deze handvaten gevonden?

Luc Kiekens: "Ja. We bieden onze werknemers vandaag gratis de online modules op het platform Mindlab aan. Deze e-learnings bevatten doeltreffend psycho-educatief materiaal rond thema's als stress, burn-out en stemmingswisselingen. De inhoud is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten uit de cognitieve gedragstherapie en geven gebruikers terug meer grip op hun mentale welzijn. Iedereen kan eraan deelnemen naar eigen wens en mogelijkheid."

Deze e-learnings zijn dus vrijblijvend. Worden ze ook effectief gevolgd?

Luc Kiekens: "Zeer zeker. We weten niet wie. Maar we weten wel dat er, sinds de lancering anderhalf jaar geleden, al een kleine 100 medewerkers gebruik maakten van de modules. Dat is bijna 1 op de 10 medewerkers! Vooral de thema's 'omgaan met stress', 'beter slapen', 'burn-out', 'goed in je vel' en 'mindfulness & meditatie' lokken veel geïnteresseerden."

We helpen medewerkers om zich metaal beter in hun vel te voelen

Zijn deze modules ook bedoeld voor leidinggevenden?

Luc Kiekens: "Uiteraard. Iedereen die in het AZ Sint-Maria werkt, kan de e-learnings volgen. In september hebben we, voor het eerst sinds de coronapandemie, opnieuw een tweedaagse georganiseerd, specifiek voor de leidinggevenden van de diverse diensten. De behoefte aan verbinding was dan ook groot. Onder het motto 'Zorgen OM en VOOR zorg', kregen de deelnemers tools aangereikt om stress op te sporen en de eigen veerkracht, maar ook die van hun medewerkers, te stimuleren."

Valt het fietsleaseplan ook onder het thema 'Zorgen VOOR de zorg?'

Luc Kiekens: "Mens sana in corpore sano! Het is bewezen dat wie voldoende beweegt en gezond leeft, minder kans loopt een burn-out te krijgen en uit te vallen. Samen met onze partner Cycle Valley bieden we medewerkers de kans op een betaalbare manier een fiets aan te schaffen om naar het werk te komen. Elektrisch, mountainbike, racefiets, bakfiets… het speelt geen rol. Je kiest welk model je voor welk budget koopt, waar je maar wil. Ons ziekenhuis komt maandelijks tussen met een premie van 25% (tot maximum 25 euro per maand). Na drie jaar stopt de leasing en is men vrij de fiets af te kopen voor het vooraf vastgelegde bedrag óf opnieuw een leasing aan te gaan voor een nieuwe fiets. Samen met het terugverdieneffect van de fietsvergoeding per woon-/werk-kilometer blijkt dit een succesvol initiatief te zijn. Op amper een jaar tijd hebben we al 32 fietsleasings lopen. Door de communicatie die we hierrond verspreiden en de try-out van alle soorten fietsen die Cycle Valley elk jaar op onze campus organiseert, zien we dit cijfer gestaag toenemen."

Zorgen voor een rookarme, nette omgeving

Longkanker is de op een na meest voorkomende tumor. In 90% van de gevallen is tabak de oorzaak. Daarom besloot het AZ Sint-Maria om vanaf 1 september, via een rookarm beleid, een gezonde en nette zorg- en werkomgeving aan te bieden.

Concreet:

- is het in een afgebakende perimeter rond het ziekenhuis niet meer toegelaten te roken of te vapen
- kunnen patiënten die verblijven in het ziekenhuis wel nog roken in het aangegeven rookpaviljoen achteraan het ziekenhuis (Blok D)
- kunnen bezoekers en ambulante patiënten roken in het rookpaviljoen aan het begin van het voetpad naar de hoofdingang
- kunnen medewerkers terecht in het rookpaviljoen aan de personeelsparking achteraan het ziekenhuis
- wordt elke roker verzocht peuken uitsluitend in de asbakken in de rookpaviljoenen en in de peukenzuilen achter te laten.

Nieuwe artsen

Dr. Simon Pissens – arts-specialist in de anesthesie & reanimatie en intensivist

Dr. Simon Pissens versterkt sinds juli onze dienst Intensieve Zorgen. Deze arts-specialist en intensivist studeerde geneeskunde aan de KU Leuven en behaalde er ook een master in de specialistische geneeskunde anesthesie & reanimatie. Voorts behaalde hij de bijzondere beroepstitel intensieve zorgen na een fellowship op Intensieve Geneeskunde in het UZ Leuven. Tijdens zijn opleiding heeft dr. Pissens als intensivist ervaring verworven zowel op de medisch intensieve geneeskunde als de heelkundige en pediatrische intensieve geneeskunde in het UZ Leuven.

02 363 65 93 – s.pissens@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-79157-02-100

Dr. Marleen Vieren – arts-specialist in de neurologie met erkenning in de somnologie

Dr. Marleen Vieren werkt sinds juli op onze dienst Pneumologie. Deze arts-specialist studeerde geneeskunde aan de KU Leuven, waarna zij in het UZ Leuven een opleiding voltooide in de neurologie en neurofysiologie. Voorts heeft zij een grote expertise in de somnologie (slaapgeneeskunde) en is zij erkend somnoloog door de European Sleep Research Society.

Dr. Vieren is tewerkgesteld in het OLV Ziekenhuis Aalst en komt onder het statuut van toegelaten arts mee de dienst Pneumologie in ons ziekenhuis ondersteunen. Ze zal instaan voor het protocolleren van slaapstudies die in ons ziekenhuis worden uitgevoerd.

02 363 62 44 – m.vieren@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-08449-97-770

Dr. Pham Anh Hong Nguyen – arts-specialist in de pneumologie

Ook dr. Pham Anh Hong Nguyen versterkt voortaan onze dienst Pneumologie. Dr. Nguyen studeerde geneeskunde aan de KU Leuven en volgde nadien een ma-na-ma inwendige geneeskunde/longziekten. Vervolgens deed ze een bijkomend fellowship somnologie aan het Leuvens Universitair Centrum Slaap- en Waakstoornissen onder leiding van Prof. B. Buyse.

Dr. Nguyen verdiepte zich ook in respiratoire infecties tijdens een fellowship aan het UZ Gent bij professor E. Van Braeckel.

Dr. Nguyen is tewerkgesteld in het OLV Ziekenhuis Aalst en komt onder het statuut van toegelaten arts tijdelijk de dienst Pneumologie in ons ziekenhuis ondersteunen. Ze zal instaan voor het protocolleren van slaapstudies die in ons ziekenhuis worden uitgevoerd, alsook het verder ontplooien van de poliklinische activiteit.

02 363 62 44 - secretariaatpneumologie@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-99226-12-620

Dr. Inge Muylle – arts-specialist in de pneumologie met bijzondere bekwaamheid in de oncologie

Sinds eind augustus maakt ook dr. Inge Muylle deel uit van onze vernieuwde dienst Pneumologie.
Dr. Inge Muylle studeerde geneeskunde aan de KU Leuven, waarna zij nog een bijkomende opleiding interne geneeskunde voltooide. Nadien volgde dr. Muylle nog een studie pneumologie aan de ULB.

Dr. Muylle heeft een bijzondere expertise in de behandeling van respiratoire infecties (mycobacteriële infecties). Ze is lid van het Nationaal expertenteam Multidrugresistente Tuberculose.

Voorts heeft ze een bijkomende erkenning behaald in de respiratoire oncologie. Zij zal ook dit aspect van de pneumologie verder helpen uitbouwen in ons ziekenhuis.

Dr. Muylle is tewerkgesteld in het OLV Ziekenhuis Aalst en komt onder het statuut van toegelaten arts tijdelijk mee de poliklinische activiteit van de dienst Pneumologie in ons ziekenhuis ondersteunen.

02 363 62 44 - secretariaatpneumologie@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-76732-02-623

Dr. Lore Vander Linden – arts-specialist in de urgentiegeneeskunde

In augustus is dr. Lore Vanderlinden aan de slag gegaan op onze dienst Urgentiegeneeskunde. Dr. Vander Linden studeerde geneeskunde aan de KU Leuven en specialiseerde zich nadien in de urgentiegeneeskunde.

Tijdens haar opleiding werkte dr. Vander Linden niet enkel in Belgische ziekenhuizen, maar deed ze ook buitenlandse ervaring op in Australië en Zuid-Afrika. Dit heeft haar geprikkeld om Tropische Geneeskunde bij te studeren aan het ITG in Antwerpen. Voorts is dr. Vander Linden reservist urgentiearts bij Defensie.

02 363 62 09 – l.vanderlinden1@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-74406-97-900

Dr. Jos Hordijk – arts-specialist in de orthopedisch geneeskunde

Dr. Jos Hordijk versterkt sinds oktober onze dienst Orthopedie. Dr. Hordijk voltooide zijn medische opleiding aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. In 2016 rondde hij zijn specialisatie af als orthopedisch chirurg/traumatoloog, waarbij hij intensieve ervaring opdeed in de zorg voor traumapatiënten in een gecertificeerd traumacentrum. Sinds 2018 heeft hij zich gespecialiseerd in de wervelkolomchirurgie en de behandeling van cervicale en thoracolumbale aandoeningen.

02 363 66 37 – j.hordijk@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-10875-19-480

Dr. Elke Haest - arts-specialist in de anesthesie-reanimatie en houder van de bijzondere beroepstitel in de urgentiegeneeskunde

Dr. Elke Haest versterkt sinds november onze dienst Urgentiegeneeskunde. Dr. Elke Haest voltooide haar opleiding geneeskunde aan de Vrije Universiteit Brussel. Nadien specialiseerde zich tot anesthesist-urgentiearts aan het UZ Brussel. Ze is bedreven in het medisch onderwijs en heeft een sterke zakelijke ontwikkeling met een managementfocus in de gezondheidszorg, behaald aan de Vlerick Leuven-Gent Management School.

Dr. Elke Haest is trouwens geen onbekende in het AZ Sint-Maria. Zo was ze 8 jaar lang medisch directeur. Na een kleine pauze keert ze nu terug naar de dienst Urgentiegeneeskunde.

02 363 62 24 – e.haest@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-76277-69-109

Dr. Carmela Spitali – arts-specialist in de Heelkunde

Dr. Carmela Spitali is sinds november aan de slag op de dienst Urgentiegeneeskunde. Ze studeerde geneeskunde aan de Vrije Universiteit Brussel. Nadien voltooide ze haar opleiding tot abdominaal chirurg. Na twee jaar als adviserend arts bij de Onafhankelijke Landsbond in Anderlecht te hebben gewerkt, keert dr. Spitali terug naar haar roots in de medische wereld. Want ze miste het directe contact met patiënten, de bevlogenheid van haar vak en de unieke sfeer van een ziekenhuis. Ze is dan ook met veel enthousiasme gestart op de dienst Urgentiegeneeskunde en dit onder het statuut van toegelaten arts.

02 363 65 10 - c.spitali@sintmaria.be - RIZIV-nr. : 1-76417-26-140

Pensionering artsen

Dr. Filip Daneels – arts-specialist in de orthopedische heelkunde

Op 30 september heeft dr. Filip Daneels ons ziekenhuis verlaten. Hij is arts-specialist in de orthopedische heelkunde en startte in 1991 in het voormalige ziekenhuis aan de Monseigneur Senciestraat in Halle. Na een fijne samenwerking van 32 jaar, gaat dr. Daneels met pensioen. We danken hem voor zijn inzet en toewijding voor onze dienst Orthopedie en wensen hem het allerbeste voor de toekomst.

Sponsor jij de AZ-teams voor de 100 km-run van KOTK?

Op 17 maart 2024 neemt het AZ Sint-Maria deel aan de 100km-run van Kom op tegen Kanker. Dit jaar is Halle immers de gaststad.

Onze medewerkers worden verdeeld over 7 teams, met elk 4 lopers. De eerste loper legt 40 km af, de tweede 30 km, de derde 20 km en de vierde 10 km. Er zijn ook nog enkele reserve lopers.

Opdat de lopers niet onvoorbereid aan de start verschijnen, zal het ziekenhuis voor medische begeleiding zorgen. Zo kunnen zij genieten van een gratis hartscreening en een professionele begeleiding bij de opstart.

Samen met enkele sponsors, enkele goeddoelacties en het AZ Sint-Maria zorgen we ook samen voor de 2500 euro startgeld (per team) dat gebruikt zal worden voor kankeronderzoek en projecten ten bate van kankerpatiënten.

Wil ook jij één van onze teams sponsoren?
Fijn! Bovendien is vanaf 40 euro jouw gift ook fiscaal aftrekbaar.
Surf snel naar www.sintmaria.be/kotk

Algemeen Ziekenhuis Sint-Maria vzw

Ziekenhuislaan 100 | 1500 Halle
tel. +32 (0)2 363 12 11 | fax +32 (0)2 363 12 10
www.sintmaria.be

Ond.nr. 0467.967.491